

Τα νοήματα στη γλώσσα

Βασικό μήνυμα

Οι εξτρεμιστές και οι βίαιες ομάδες χρησιμοποιούν τη γλώσσα ως βασικό εργαλείο για την προώθηση των διακρίσεων και των συμπεριφορών τους. Είναι θεμελιώδες να γνωρίζουμε την επίδραση της γλώσσας στη μετάδοση των στερεοτύπων και να κατανοούμε πώς μπορούμε να την χρησιμοποιήσουμε για να αλλάξουμε αυτά τα αποτελέσματα.

Λέξεις-κλειδιά: στερεότυπα, γλώσσα, κοινωνική επιρροή

Περίληψη

Η γλώσσα, η οποία είναι πολιτιστική και διδακτική, μας επιτρέπει να μεταδίδουμε όχι μόνο πληροφορίες και γνώσεις, αλλά και πολιτισμό, αξίες, συμπεριφορές κλπ. Καθώς η γλώσσα και η σκέψη είναι αδιαχώριστες, μπορούν επίσης να ευνοήσουν τη μετάδοση στερεοτύπων. Είναι σημαντικό να παρατηρήσουμε την εξέλιξη της γλώσσας σύμφωνα με διάφορες κοινωνικές καταστάσεις (π.χ. το φαινόμενο των μεταναστών και των προσφύγων) και να γνωρίζουμε τους κοινωνικούς συνειρμούς και τις επιπτώσεις που απορρέουν από αυτούς.

Κατηγορία	Μέγεθος ομάδας	Ηλικία ομάδας	Διάρκεια
• Πρόληψη	• μικρή ομάδα • μεσαία ομάδα	• 12 - 15 • 16 - 19 • 20 - 24	• 30 λεπτά

Στόχοι

Οι συμμετέχοντες

- Να παρατηρήσουν την εξέλιξη που παράγεται στη γλώσσα σε σχέση με τις μεταναστευτικές κινήσεις.
- Να αναλύσουν τις κοινωνικές σημασίες των όρων που σχετίζονται με τη μετανάστευση.
- Να γνωρίσουν τις διακρίσεις που προκαλούνται από τη γλώσσα σε πολλές περιπτώσεις.

Περιγραφή

Αυτή η δραστηριότητα επικεντρώνεται στους όρους «μετανάστευση» και «μεταναστευτικές κινήσεις», αλλά μπορεί να προσαρμοστεί σε οποιοδήποτε άλλο όρο και ζήτημα.

Βήμα 1: Πριν ξεκινήσετε τη δραστηριότητα, συνιστάται να προετοιμάσετε μια σύντομη εισαγωγή σχετικά με τη μετανάστευση στην Ευρώπη μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο (βλ. Φύλλα εργασίας).

Βήμα 2: Κάντε μία εισαγωγή της δραστηριότητας σημειώνοντας στην ομάδα ότι θα δουλέψουν με διαφορετικές έννοιες ενός μοναδικού όρου. Οργανώστε ομάδες των 5-7 ατόμων. Μοιράστε ένα κατάλογο λέξεων με το αντίστοιχο υπόδειγμα που πρέπει να συμπληρωθεί (βλ. τα φύλλα εργασίας παρακάτω).

Βήμα 3: Στο υπόδειγμα της δραστηριότητας, οι συμμετέχοντες θα βάλουν τον όρο που θα επιλέξουν στην πρώτη στήλη, το νόημά τους στη δεύτερη στήλη και τη θετική ή αρνητική τους εκτίμηση σχετικά με αυτόν τον όρο στην τρίτη στήλη. Μια μοναδική αξιολόγηση επιτρέπεται για κάθε όρο. Σε περίπτωση διαφορών μεταξύ της ομάδας, κάθε συμμετέχοντας θα επιλέξει έναν όρο και θα υποστηρίξει τη θετική ή αρνητική του εκτίμηση.

Βήμα 4: Κάθε ομάδα επιλέγει έναν εκπρόσωπο ο οποίος θα εξηγήσει στους άλλους τη διαδικασία που ακολούθησε και τα ευρήματα που θα προκύψουν από τη σύγκριση τη σημασία των διαφορετικών όρων (*Γνωρίζετε όλες τις αναφερόμενες λέξεις; Πιστεύετε ότι υπάρχουν συνώνυμες λέξεις; Πόσο δύσκολη ήταν η αξιολόγηση για καθένα από τους συμμετέχοντες; κλπ.*).

Βήμα 5: Δημιουργήστε μια συλλογή σχετικά με τις υπονομεύσεις που αποδίδονται σε έναν ή άλλο όρο και γιατί συμβαίνει αυτό: *Ένας Βρετανός που ζει σε ένα γιοτ στη Μύκονο είναι μετανάστης; Ποια είναι η διαφορά ανάμεσα στο να είσαι αλλοδαπός και μετανάστης; Συμβολικά, έχει την ίδια αίγλη ένα άτομο που μεταναστεύει στη Νότια Αμερική με έναν μετανάστη από τη σημερινή εποχή; Μπορούμε να θεωρήσουμε ένα άτομο "παράνομο"; Ποιες συνέπειες μπορεί έχει στη ζωή κάποιου το να θεωρείται παράνομος;*

(Προαιρετικό) που πρέπει να υλοποιηθεί σε άλλες συνεδρίες: Ζητήστε από τους νέους συμμετέχοντες να επιλέξουν έναν από τους όρους που αναφέρεται σε έναν κατάλογο και, είτε ατομικά είτε σε ζεύγη, να αναζητήσουν ένα άτομο που βιώνει αυτό που σημαίνει ο όρος. Περιγράψτε τη ζωή του/της πριν από τη μετανάστευση και τη νέα του/της εμπειρία ζωής. Κάντε μια συζήτηση όλοι μαζί στην επόμενη συνεδρία.

Απαιτούμενα υλικά

Χαρτί, στυλό, λεξικό, φύλλο εργασία «υπόδειγμα και κατάλογος λέξεων» (οι λέξεις που περιλαμβάνονται είναι ενδεικτικές και μπορούν να αλλάξουν από άλλους σύμφωνα με το θέμα: στερεότυπα φύλου, ρατσισμός κλπ.).

Μεθοδολογία

Ομάδα εστίασης (Focus group)

Πηγές / βιβλιογραφία

Σύνδεσμος για την "επιστροφή των μεταναστών" στην πρόσφατη Ευρώπη:
<http://blogs.20minutos.es/latino/2008/05/30/europa-busca-fuerza-trabajo-desechable/>

Έντυπο υλικό

[Φύλλο εργασίας](#)

CC - Αναφορά - Μη Εμπορική Χρήση - Παρόμοια Διανομή
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/>

Τα νοήματα στη γλώσσα. Ανακτήθηκε την Παρασκευή, 10 Ιουλίου 2026 από
<https://toolbox.ycare.eu/courses/YCARE452/>

<https://www.ycare.eu>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την παραγωγή της παρούσας ιστοσελίδας δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντανακλά τις απόψεις μόνον των δημιουργών, και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν φέρει ουδεμία ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που εμπεριέχονται σε αυτό